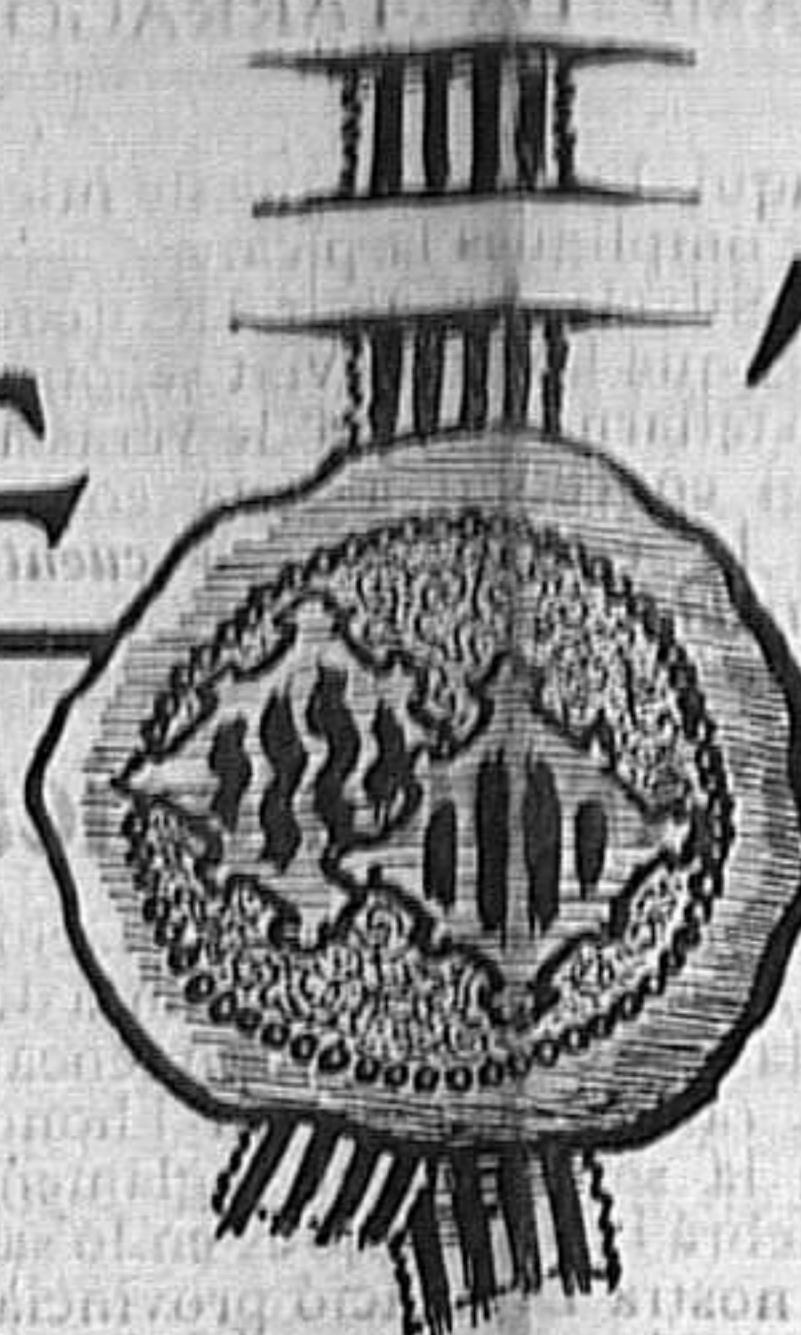

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 3.— Núm. 79.— Diumenge 2 de Febrer de 1902.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrecs públichs; volém Corts catalanas, sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra; volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia los pleits y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsova presti servei tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Contribució de Sanch

De totas las vexacions que's goberns de l'Estat espanyol imposan á Catalunya, cap n'hi ha sens dupte de tan odiosa, inhumana y injusta com aquesta de las quintas en temps de pau, qu'arrenca sense pietat lo jovent de casa nostra, robant ab inmoral violència brassos á l'industria y á la agricultura, cervells á la ciència, activitats y ènergies á totes las arts.

Las quintas y llevas en massa, no les coneixiam á la nostra Terra mèntris gaudiam la plenitud de la vida nacional, com no las conequerem tampoc durant los quatre segles en que formant part integrant d'Espanya, no'n faltá forsa y brahó pera conservar l'autonomia. Sigué precis que l'acció embrutidora del centralisme s'aprofites de la decadència de la nostra rassa, pera que á Catalunya s'implantessin aquestes institucions, maleïdes per tots, los cors nobles y rebutjadas avuy per las nacions més avansadas y cultas.

La ridicule rifa d'homes y l'irritant desigualtat que representan las redempcions á metàllich, bases del sistema que's segueix á Espanya pel reclutament de l'exèrcit, constitueixen l'ensembs una de las més grans vergonyas y un dels agravis que Catalunya pot y déu retrareure sempre devant dels goberns uniformistes; perque si en temps de pau és una injusticia l'obligar á un home á ser soldat, sense consultar abans sa voluntat y vocació, aquesta injusticia's referma encara no aplicant tan dura llei á tots los ciutadans sense distinció de classes ni de fortuna.

Nosaltres los catalanistas, admetèm de bon grat que'l ciutadá ve obligat a servir á la Patria ab las armas á la mà quan sia necessari, quan un perill suprem ó la dignitat de la nació fassin imprescindible'l sacrifici de la nostra vida. Però de cap de las maneras podrem conformarnos ab que questa obligació sia continua, puig desapareixer la causa d'eu desapareixer també l'efecte, y molt menys ab que aytal deber no pesi més que sobre els pobres, perque la desgracia ha fet que no disposim dels trescents duros per redimirse.

Se'n dirà tal vegada que l'actual estat de la societat y la manera com avuy se governan los pobles, exigeix lo manteniment d'exèrcits permanents, tant pera assegurar l'ordre interior, com pera estar previnguts contra las ambicions de l'extranger, ja que la guerra continua per desgracia essent l'únich mèd de resoldre las qüestions y conflictes entre dues potencies. Mes, ab tot y això, no se'n poira negar que ab l'establiment de un exèrcit voluntari se resol mejor, y sobre tot ab més equitat lo problema, que no pas adoptant lo servei militar obligatori ó'l sistema de quintas que regeix á Espanya.

Per això's catalanistas tenim consignat en la Base 12 del Programa de Manresa, que *Catalunya a contribuirà á la formació de l'exèrcit permanent de mar y terra, per medi de voluntaris ó bé d'una compensació en diners previamente convinguda com abans de 1845; y que lo cos d'exèrcit que á Catalunya corresponga serà fixo, y á ell deurán pertanyer los voluntaris ab que hi contribueixi.*

Aquestas són las doctrinas del Catalanisme en lo que fa referencia al exèrcit. Volém l'exèrcit voluntari, volém que sian soldats en temps de pau, tan sols los que vulgan serio, los que per afició ó per vocació sentin preferències per la vida de quartel ó per las coloraynas de l'uniforme; y no podem acceptar lo servei militar obligatori ni las quintas, perque són sistemes que contrariaran la naturalesa de l'home y entrebancan la vida progressiva dels pobles.

Y veus' aquí un motiu més pera defensar al Catalanisme dels dictaris de reaccionari, atrassat y atàvich que

inconscientment ó ab tota la mala fe li aplican los seus enemichs y molt especialment los polítichs centralistas, grans defensors del sistema de quintas y del servei militar obligatori.

En nom de la llibertat, volen uns imposar l'esclavatge de l'uniforme, sent que tothom sense distinció y sense necessitat agafi las armas y s'acostumi á la vida endropidora del sorge. En nom de la llibertat s'arrenca de l'escala de la llar als nostres fills, privantlos del seu consol y del seu auxili, y's matan los seus hàbits de treball y's destrueix molts vegadas lo seu peryndre.

Y que'n dirèm de las modernas constitucions que al costat dels principis proclamats per la Revolució Francesa, sostenen l'odiosa institució de las quintas y de las redempcions á metàllich?... En nom de l'igualtat venen á proclamar la més repugnant llei de castas, puig lo qui té diners pot escusarse de servir y l'obligació de ser soldat pesa no més sobre l'infortunat salvatge de la fortuna.... Com si's pobres fossin de pitjor condició que's richs ó no tinguessin cor ni sentiments, y com si deixés de ser mare la pobra dona del poble que no té's trescents duros pera deslliurar al fill de sas entranyas!

Pensèmhi, catalans, pensèmhi seriament en aquesta qüestió trascendent tant bellament resolta pel Catalanisme, y que hi pensin sobre tot los qui aquells dies senten l'amargor de la pèrdua d'un ser estimat, que qui sab si ja no tornaran á vèure mai més. Que hi pensin, y si tenen prou calma pera reflexionar fredament, que'n diguin quins són los que respectan los veritables sentiments de llibertat y d'igualtat, los vers aymants de la civilisació y de la cultura: si's que consagran tan tremendas injusticias y l'galisan las iniquitats més grans, ó's que, atents á la naturalesa de l'home, dels fills de Catalunya, més que soldats y conquistadors y guerrers, voldriàm ferne ciutadans treballadors, dignes y honrats, base segura del progrés y ferma esperansa pera'l peryndre de la nostra Pàtria.

Lo catalanisme devant sos enemichs

Lo desenrotollo del Catalanisme y més que rès la forsa de que ha donat mostras últimament, ha fet fixar sobre'l pahorós problema l'atenció de la rassa, lleuera, y de cervell neuil que fins ara'n ha explotat. La transformació que en la premsa centralista s'ha operat d'un quant temps á questa part en lo que's refereix al catalanisme, és digne d'esser tinguda en compte.

Ja no's contesta á las pretensions dels catalanistas ab la befa y l'escarní, ja no s'ns tracta de boigs, ja no's parla de midas radicals y terroríficas sens dubte convensuts los que las predican de que poden aquestas acobardir y atemorizar á un inliviu, jamay á un poble fort, ab plena conciencia de sos drets y que pera sa reivindicació treballa y lluya ab dalt y fè.

Per lo contrari, lo problema catalanista, presentants cada dia més important y serio, ha atret sobre si la atenció de tots los polítichs centralistas, y ja no n'hi ha ni un que avuy en dia no dediqui alguna atenció á l'estudi d'un problema que ben aviat serà'l més trascendental que hi haurà que resoldre en nostra patria.

La mateixa premsa madrilenya, de si tant insustancial y lleuera, ha arribat á preocupar-se de la qüestió catalana, y no poguen capir en los migrants cervells de sos directors tota la grandesa dels ideals catalanistas, han demanat y demanen freqüentment auxili á distingidas personalitat catalanistas pera que ilustrin la qüestió

presentant baix sos diferents aspectes las aspiracions del catalanisme.

Aquesta importància és en realitat una bona obra que la premsa centralista fà al catalanisme. Nostres ideals tindràn tanta més simpatia quant més coneiguts sigan, y així com l'última interpellació del Dr. Robert divulgà l'essència de las bases de Manresa per tots los àmbits d'Espanya, així també ls estudis sobre'l catalanisme portarán no sols á molts fins avuy enemichs nostres al nostre costat, si que també tindrán per finalitzar lo fer revisar en altres regions las ideas autònomicas, úniques qu'avuy poden salvar Espanya.

Lo essencial del catalanisme no és ni pot ésser més que l'autonomia, y és á favor d'aquest ideal quel cor de tots los bons catalans batega. No's tracta de separatisme, fantasma ab quells politichs centralistas han volgut combatrens temps enrera; rès de això. Ab un gobern autònom que regis á Catalunya inspirantse ab principis d'equitat y de justicia, quedarian complerts los desitjos dels bons patricis qu'avuy treballan ab tant d'alt pera la dignificació de la nostra terra.

Y aqueixa serà sens dubte la finalitat del catalanisme si's desacerts ó las intemperancies dels centralistas no'l conduheixin per camins pitjors.

L'història'n demostra que sempre los pobles fermes y resolts en la defensa de sos drets, han vist coronats los seus esforços ab l'exèrcit y es que no hi ha prou forsa que oposar á l'actitud d'un poble quan aquest lluya pel bé de la patria.

Lo combat és llarg y penós; no és pas obra d'una generació ni de dues. Prenguem exemple d'altres pobles que venen lluitant anys y anys á favor del *Self Gouvernement* y que com Irlanda, encara no vèuhen proper lo dia en que podrán disfrutar la tant desitjada autonomia. La resolució del problema és cada dia més propera, més cal comptar ab que Inglaterra retardarà lo possible lo cambiar l'actual ordre de cosas.

Lo mateix nos passarà á nosaltres; és un gròs bé quells centralistas presençant atenció á nostre programa, mes tingas la seguretat de que las concessions autònomicas á Catalunya's retardaran tot lo possible, puig ningú més interessat quells Goberrs centralistas en que continui un estat de casas en que tan bé s'hi troben.

Més felissos los islandeses, comenza perells l'any actual ab la més flaguera de las resolucions políticas. Camina ja cap á l'Illa, lo corrèu que porta á aquella hermosa illa, lo decret per lo qual se li reconeix la més completa autonomia.

Los planys d'aquells suferts habitants han trobat per si resso á Dinamarca, y cansat lo Gobern Danès de sostener constant lluita ab aquella regió, ha acabat per ahont acabar tots los goberns centralistas; per concedir a Is andia la més completa autonomia política y administrativa.

Desde 1800 que venian reclamant aquesta solució los islandeses, ó sigui desde que fòu disolt pels danesos son antic Parlament Reinstaurat lo menor Parlament encare que ab bases restrictivas en 1884, no's satisferen las aspiracions dels islandeses, y ab seguirat que sols avuy s'acabarà l'agitació constant d'aquella illa, que de seguir ben prompte gaudirà las ventajas d'esser estat autònom.

Lo triomf del catalanisme no'l veiem tan lluny. Està molt corsecada la política á Espanya pera que puga resistir los esforços d'una regió tant important com Catalunya; mes encara que'n nostras apreciacions anessim equivocats y fòs la nostra tasca molt llarga, prenguem exemple d'Illa d'Illa y d'Illa y tinguem la segur tat de que á la curta ó la llarga conseguirem l'autonomia, base de la més gran prosperitat pera Catalunya.

Cal no desmayar en l'empresa y al mateix temps que ab nostres forsas debem tindrà una inquebrantable fe

en lo resultat, puig sols ab una grata y ab exemples jamay interromps de civisme es com poden salvare's los pobles.

LOS COMPLIS

L'obra dels madrilenyistas és més que anorreadora, anàrquica. Ha arribat lo moment suprèm de tenir consciència de l'estat miserabile á quells ha condutit sa ignorància, sa educació politich-social pervertida y l'imperi de deus vicis y concupiscencias. Mes son orgull tradicional y la rabia del frascassat los cega l'enteniment y's priva de cambiar y d'abrir los ideals salvadors; és per això que volen y se entossudeixen en arrastrar tot á la desgracia y á la més espantosa ruïna.

Los capitosts de la política y's partits centralistes turnants, tots hi han posat las mans en lo descreït del règim, en lo suïcidi moral dels partits politichs, en la mort de las rancias aspiracions uniformistas; però cap de ells ne vol ésser complis, ni vol que li cípiga la més petita responsabilitat, essent únicament ells y ningú més los causants de tants desacerts y de la total decadència de l'Estat. Espanya no ha avansat; lo extern de la organisió social sembla que hagi canviat, però fonamentalment és lo Estat centralizador y dominador de segles enrera ab tots los seus defectes.

Lo que té dos dits no més de seny, considera inaufragable l'esperit superficial, sistemàtic y oligàrca de la intel·ligència d'aquests homes. Los moltos estan molt gastats y atrofintos; no'n deixan progressar convertintnos en feudo de l'Estat.

L'eloqüència dels fets diu que las coses no poden seguir això; los instruments de govern estan divorciats de l'opinió pública; afeblits per las intrigas y esmaperduts pera guarnirnos per camins de civilisació y de progrés.

Abans de desferse, aquests partits, segurament tot ho intentaran com tot ho han probat, fins de portar lo catalanisme als pèus de las institucions, valentse d'homes qual tasca no és altra que ajudar al centralisme en sa obra anti-social, deixant de banda la bondat de nostres aspiracions pera satisfacer miras baixas, vanitats petites, ambicions rastreres senyal d'un cor dur y corrupt.

De tot quant hi ha de positiu en l'obra dels partits politichs, purgat y purgat solsament ne queda pobresa y atrofia muscular en totes las activitats y l'entronismament d'una burocracia inepta y famolenta.

Vensus y confusos, aterradas las influencias damnosas del caciquisme, comença á ovirarse allí d'allà l'acció politich-social de las entitats que representan forsas vivas; la vida nova dels Ajuntaments precursora d'organismes sans y autònoms y enemics escolas de probitat y de civisme.

Los que fins ara han malmenat l'Estat espanyol, no poden demanar al poble més sacrificis, y si no tenen altres titols que ostentar, que no s'extranyin que la opinó pública celebri la llarga agonía y que's prepariá contemplar ab goig los darrers badalls perque sa mort serà la del caciquisme, veritable representant de la política tradicional centralista de l'Estat espanyol.

De la dissolució de tants complis té necessariament de venir una fonda transformació, un nou sistema, vida abundosa d'ideals autònomichs que covava dintre del pit de tots los catalans y font inestroncable de prospecciar y de benestar que farà del poble català, un poble gran, fort, lliure y honrat.

DE CONSUMS

Creguin que en aquest país no val la pena de pender las cosas en serio, perque en veritat és un país de vano, com deya aquell. Dihem això, apro-

pósito de la rebaixa de la dècima (y tal dècima; ni las de Nadal) de consums.

Quan lo govern imposa un recàrrec de 10 per 100 sobre la quota de l'Estat, á ningú se li vá occurrir preguntar al Consell d'Estat si's devia entendrer que no més se cobrés lo 5 per 100 sobre totes las especies pera fer la quantitat que reclamava'l govern y encara una mica més, puig la quota de l'Estat representa un 40 ó 45 per 100 del total ingrés per consums, y cobrant 5 per 100 n'hi havia prou y massa. Doncs rès de consultas y ab rara unanimitat tots los Ajuntaments y Arrendataris impossaren lo 10 per 100.

Dóna ara la casualitat, com digué l'amich Rossell, quell govern rebaixa dit 10 per 100, y aqui tenen als que trobaren molt dols cobrar deus per cents no pagant més que cinch, tot confosos perque la llei no és prou clara, y pera aclarirla han d'esperar la resolució d'una consulta al Consell d'Estat, que contestara un dia ó altre però interinament se cobrà 10 per 100 que ja no caurá á terra.

Ara ja farán lo favor de dirnos per quins cinch sous, tenen l'inteligència tan clara quan se tracta de cobrar y tan enterbolida quan deuen pagar o rebaixar.

Deixinse, donchs, d'escriups los senyors de cá la ciutat, que la cosa no pot ésser més clara: *rebaixa del 10 per 100, que'n las comarcas vinclades deu aplicarse ab preferència de vins.* Ara lo que falta fixar és si's deuen rebaixar solzament las 28.000 pessetas que no's pagan á l'Estat des del primer de Janer ó bé si tot lo 10 per 100 qu'importarà 50 ó 60 mil pessetas. A dreta llei correspon això últim; però atesa la situació dels consums á Tarragona, se'ls hi pot tirar una mica de consideració.

No obstant això, bò és que sápigal públic que, mentres la Comissió de consums del nostre Municipi segueix estudiant com deu interpretar la llei, l'Ajuntament de Barcelona ha deixat ja de cobrar lo recàrrec del 10 per 100 en las dependencias municipals recaudatorias de ditz impost.

Y vegin lo que diu ab aquest motiu un estimat confrare barceloní:

«Ab tal supressió, cessà'l deber de l'Ajuntament de pagar á l'Estat la dècima de recàrrec sobre la quota de l'encabessament del Municipi ab l'Hisenda, que pujava anyalment a 717.929'17 pessetas.

Com l'import del recàrrec que'l Ajuntament se cobrava pera satisfacer l'impost tranzitori al Gobern, equivalia aproximadament al 6'30 per 100 de la totalitat de la recaudació, ó s'igan 1.119.359'13 pessetas que corresponen á un promedi diari de 3.066'73 pessetas, segons l'obtinguda en lo darrer any, resulta que'l contribuents surten beneficiats per dita quantitat integral, y'l Tresor municipal perjudicat en 401.429'96 pessetas á l'any.»

Després de lo dit, esperem ab impaciència'l resultat de la sessió del dimecres, confiats en que la rahó, la llògica y las conveniències de la població, d'acord aquesta vegada ab las disposicions de la llei, s'imposaran.

No voldriàm equivocarnos.

L'obra del Diccionari Catalá

Lo treball del *Diccionari* de nostra llengua, sembla que ja s'ha posat en marxa regular, sobre tot des de la publicació del *Bulletí* ab l'objecte de unificar l'important llabor dels allistats treballadors. Uniformar, unir y posarlos á tots

ja sia endreçantla als Corresponsals o Secretaris, ja directament à la Direcció de Palma.

Es de creure que tots y cada hui dels que'n sian Colaboradors, pera ferse càrrec de las observacions que poden ocurrir en la marxa del treball en qüestió, aixis com de las ordres que pugan sobrevenir, tindrán l'interès suposat en suscriureshi, ajudant ab aquest desprendiment de vuit rals anyals, à la obra, si per tothom esperada, per ningú ab tant d'interès com per los que hi esmersan las seves energies y suficiencias, sense quells que no hi treballin y vulgan lo *Butlleti* se vegin privats de possehirlo, si és que'l abelleixi fers, càrrec de la marxa, puig tothom qui vulga pot ésser subscriptor.

Desde aquellas planas de Lo CAMP DE TARRAGONA, anírem donant compte de la sortida de cada número, publicant los sumaris, comensant desde ara ab lo del primer número que és lo següent:

Escomesa. —Cartes dels Bisbes catalans que benehexen la Obra de Diccionari. —Llista dels corresponsals dels pobles de Mallorca. —Llista dels nous corresponsals dels pobles de fora Mallorca. —Llista de ls llibres catalans dels quals hi ha colòboradors encarregats de fer cédules. —Comensa la llista de colòboradors. —Crónica de la obra del Diccionari.

B. P.

consums, destinant aquests diners a hermosear Madrid.

Qu'en són de trempats la gent de la cort! Ells si que no's posan cap pedra al festej per res. Necesitan *Puertas del Sol*. L'Estat paga; Hipódromos? idem; Dipòsits del Lozoya? idem, idem; Cuartels? idem, idem; idem; y aixis fins à l'infinít. L'Estat és lo *caballó blanco* dels madrilenys, disposat sempre à donar tots los diners pera que's nodreixi'l pahidor de Espanya.

Y després dirán si's hi tenim tanta tirria...! Com se'n menjan de viu en viu!

Total rés

Me sembla que'l partidaris de la *concentración* han perdut lo plet per aquesta vegada. De soroll n'han mogut molt ajudats per la prempsa rotativa de Madrid, que impossibilitada de detallar ab pedras menudas crims horrorosos ni corridas de toros, fá com aquells que no podent segar espigolan. Bé prou la han *jaleado* la crisis, però ni à uns ni à altres de res los hi ha valgut: Sagasta's posà un xich de cotó fluix a las orellas, pera no sentir la cridoria de tants y tants aymadors del presupost, y tal dia farà un any.

Allí ahont los descontents volian donar la batalla, era en l'elecció de la comissió que ha de dir lo que pensa sobre lo projecte de l'Urziaiz, atando corto al Banc d'Espanya. Arribá la votació, y devant l'eventualitat d'un canvi de govern, los diputats de la majoria, encaxonaren llur ressentiment, y feran triomfar al govern en tota la línia, ab gran satisfacció de l'Urziaiz, que considerà cas com una gran victoria.

La noticia que van fer correr, pera esparzar à las criaturas, suposant que'l Banc d'Espanya llenaria à la plassa—axò de llenar, no ho prenguin al peu de la lletra; vol dir vendrer—tot lo paper del govern que té en cartera y que no és poch, va ésser desmentida inmediatamente. No hi havia necessitat de negarlo, puig tothom ja estava segur que tan gran desgracia no podía ocurrir, pera la senzilla raó de que ningú està renyit ab los seus interessos. Ja s'hi posaran bonas persones, van pensar nosaltres, y en efecte, sembla que la sanch no arribarà al riu, gracies à en Montero Ríos que'n aiò de trobar fórmulas ès l'àliga.

La fórmula no sabem encara com se diu, però ja veuran com las dos parts litigantes quedaran satisfechas y més amigas que may, y que com sempre los plats trencats los pagaran' pais. Y si no ho volen creurer, apuntin lo que, com aquell que no diu res, insinuan alguns periódichs, que'ls bits i llets en circulació no's reduiran y que'ls cambis seguiràn alts. Lo únic que quedara sera alò de declarar al bitllet de banc de curs fòrsos, novetat que ni ns ha de sorprendre, puig ara ja ho es, no perque la lleu ho mani, sinó per interès de tots, que pera evitar un mal pitjor nos sem' l'ilusió de que'ls tals papers representan diners en efectiu.

Por lo demás, com deya en Gànoyas, lo projecte de l'Urziaiz haurà sigut tan aplaudit com vulguin à provincias, però à mi no m'acaba de fer lo pes. A Inglaterra podrà anar molt bé lo sistema estatgit pel nostre ministre d'Hisenada, però duptom que aquí passés lo mateix, puig tenim molt poch efectiu veritat, y succeiria lo que ha succehit fins ara; que'ls governs seguiràn demanant diners al Banc d'Espanya sempre que'ls trobin apurats, y'l Banc may dirà que no, mentre pugui cobrar interessos per uns diners que no li costan res, ni més treball que'l d'impresei. Sense las exigencies del govern, vindrà'l Banc tants bitllets en circulació! Clar que no.

Y aquí tenen com tot deixant correr la ploma, ns havem oblidat dels de la concentració, però com ara'ls hi ha sortit esguerrada, prou temps tindrem de parlarne, quan vingui la coronació, últim plasso que donan à Sagasta pera que se'n vagi, y's deixi disfrutar de las *dulzuras del poder*.... si Silveya no'ls guanya de m'a com sembla que está escrit.

Ja'n perdona la vida

Lo Sr. Martín Sanchez, no sabent com entretenir als venerables pares de la Pàtria, feu una pregunta a n'en Sagasta, pera que aquest digués lo que pensa sobre los problemes social, religiosos, econòmich, d'orde públich y catalanista.

Moltas terras en manomenas, devia dir en Sagasta; però com l'home ja hi està curtit en aquestas bregas, sortí del pás dihent que si, que no, bueno y que tot se arreglarà. Respecte al catalanisme digué qu'es assumptu molt serio y que no's pot tractar aixis com aixis. Vaja, que l'home del tupé no está per mals-de-cap y que no's vol embolicar.

Ves qui diria que encara no fà quatre mesos que ns volia poch menys que penjar à la figura! Verdaderament es sensible que la gent de Madrid hagin fet alto el fuego contra Catalunya; nos anava tan bé....

Y lo pitjor no és que'n Sagasta s'hagi tornat moro de pau, y que'l nostre gran propagandista en Romero Robledo, sembli un mut de naixensa, sinó qu'el mateix Silvela ne perdoni la vida, y en lloc de cercar remeys per destruir lo catalanisme, renuncia à questa idea per impossible, puig la terapèutica de la qüestió sols aconsella *alivios*.

Saben vostès com nos aliviaríam? Donchs ab una política de justicia, de rahó y de llibertat; reformant l'administració local y donant als gremis la facultat de recàndar y investigar los impostos. Si tot això fos possible, que no ho és per la corrupció que ns ve de Madrid, com à cataplasma: no aniria mal; però, vaja, si comen-

sés per aquí, molt seria que de mica en mica no s'ompligués la pica.

Senyor Silvela, tiri al dret y quan sigui poder, que ho serà aviat segons opina en Castellarau, a qui de veras anyo'rem, vagi concedint alguna cosa, que nosaltres la acceptarem.... à cuenta de mayor partida.

A l'Arqueològica

Correspondent à la antena invitació que fins nosaltres seu arribarà la Junta de Govern de la Societat quin nom encapsala aquestas ratlles, tinguerem l'honor de assistir à la sessió anyal reglamentaria que's celebra'l passat dijous en lo saló de actes de nostra Diputació provincial.

Presidida la sessió per l'ilustríssim senyor Arquebisbe; sentats a son costat los governadors civil y militar, senyors Amer y Montaner, lo president de l'Arqueològica, en Ferrán de Querol y'l canonge Magistral Dr. Balcells; ocupats los llocs de preferencia per l'Alcalde D. Joan Pallarés, lo director del Museu en Angel del Arc, los Drs. Gibert, metge Acebo, dignitat de Chantre, Vilodres y Zaragoza, y's Srs. Salavera, Nogués, Salas, Magriñá, Fernández y Ruiz Porta; plé de gom à gom lo saló per lo més lluït de la societat tarragonina, y promples à complir sa missió en la taula destinada à la prempsa los directors de nostres confreres *La Crùz*, *El Diario de Tarragona* y *La Opinió*, lo Secretari Sr. Ruiz y Porta llegí la memoria reglamentaria, document senzill, elegant, correcte y ajustat; que portà à l'ànim de l'auditori el convincement de que l'Arqueològica ès quelcom de viu aquí à casa nostra.

El senyor Magistral parlà després com ell sab ferho, y ab tot y ser lo seu treball verament *magistral* no'ns va convence de una cosa: de que'l orador no estés en condicions de desempenyar b'el càrech que se li havia fet per aquell acte. Ell prou va afanyarshi pera ferros véure que colocat entre dues generacions no tenia formes per seguir en son camí à la nova; però'l seu discurs, bell en la forma y saturat de ciencia, nos evidencià qu'el Dr. Balcells ès un home del dia, que al topar los ulls en darrera, sab traure de las ènsembyas de lo passat doctrina lluminosa que aclara'ls camins del perymunt.

Seguidament lo senyor del Arc en un estudi anomenat «Tres arqueòlegs tarragonenses», nos v'fer lo bosqueix històrich q'en Pons Ricart, Albinana y Hernández Sanahuja, quinhas personalitats resultan per nosaltres, los tarragonins, bastant empetitidas en dit treball, pot ser una miqueta massa. Mes com en qüestions històricas es lo criteri y no'l sentiment lo que deu prevaldre, esperém que lo senyor del Arc, que sab fer les cosas, amplià un altre dia alguns punts de son discurs y aduhint probas à favor d'algunes de ses afirmacions, nos convencerà de que'ls tres grans patricis no tenen ni un dit més ni un dit menys de l'alsada qu'ell los hi senyalà.

Lo senyor Querol llegí després un treball que modestament calificà de disfuses de gracies y que resultà ser un cantic valent y harmònios endressat à la religió y à la pàtria. M'it nos ya complaire l'hermosa oració del president de l'Arqueològica, pero més encara ns hauria satisfet si al descriure'l expléndidi per vindre qu'ell somnia pera Tarragona, se hagués demostrat una miqueta més exigent. Allò de que la Tarragona monumental gols s'ha de conservar pera que vinguin més estrangers à visitarla, nos sembla un si poch enlayrat y à la vegada poch pràctic. Las energies que Tarragona necessita pera reviure no ha d'esperar que li vingan de fora, sinó de dins, d'ella mateixa, y en això déuhuen contribuir molt los estudis de l'Arqueològica, estudis de reflexió, per quina virtut adonante nostra aymada ciutat de l'esperit de vida y grandesa que'n ella alenta, confi en lo propi esforz y l'ells al Banc d'Espanya sempre que'ls trobin apurats, y'l Banc may dirà que no, mentre pugui cobrar interessos per uns diners que no li costan res, ni més treball que'l d'impresei. Sense las exigencies del govern, vindrà'l Banc tants bitllets en circulació!

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana. Ab gran claritat y eloquència exposà las reivindicacions del Catalanismè, y després de felicitar als iniciadors y fundadors de l'Aplicació, recomanant los la repetició d'actes patriòtichs com lo que s'estava celebrant, endressat un *Viva Catalunya!* que foi contestat ab delitjant entusiasme.

La festa acaba ab lo cant del nostre himne nacional y ab xardorosas manifestacions patriòtiques.

Agrupació, presentat pel Srs. Nel-lo y Danús, comensà la vetllada commemorativa, conferint la presidència al digne Vocal de la Junta Permanent de l'*Unió Catalanista* D. Agustí M. Gibert.

Acte seguit, lo President de Juventut en Francesc Nel-lo, pronuncià un sentit parlament, explicant l'objecte y fins de l'Agrupació que s'acabava de constituir y que a bon segur escamparà per aqua ciutat la bona llevor del Catalanismè, quins ideals són los únichs que poden salvar à la nostra Pàtria. Ab frases sortides del fons del cor feu l'elogi de la nostra estimada y escayentada pàtria, y acabà salutant l'aurora del nou dia que s'acosta pera Catalunya, en quin cel hi brillarà b'el aviat l'hermos y revisador sol de l'autonomia.

El Sr. Brú, llegí correctament y ab adequada entonació una valenta poesia titulada «*A la lluylta*», original del Vocal de l'Agrupació D. Antoni Vallbona, y'l Vis-President D. Antoni Danús, usa de la paraula pera recomanar à tots los congregats la major enteresa y formalitat al defensar las doctrinas que informan lo programa del Catalanisme, que déuhuen portarse sempre, no sols als llavis, sino impresas en lo més intim del cor, essent coronat son parlament ab l'arribada de la *lluylta*.

Lo soci en Joan Perulés donà lectura à una inspirada poesia de'n Joan Montaner, endressada al «*Jovent Català*», y després l'individu de la Junta, en Jaume Montlló, en breu y coratjós discurs, explicàs sonaments de la nacionalitat catalana, tan glòriosa y respectada un temps, y avuy oprimida y vexada per un seguit de mals governs, impropis d'un poble civilisat. Ab eloquents paragrafs encoratja al jovent de la nostra terra y acaba fent vots per la llibertat de Catalunya.

En Ricart Nadal, ab gran correcció y soltura, llegí una entusiasta poesia titulada «*La fals*» original del Secretari de l'Agrupació, que sigueu unànimament celebrada y aplaudida.

En Daniel Soler, donà lectura à un discurs que resultà un acabat estudi històrich de las desfetas d'Espanya. Ab prototips irrefutables y gran acopi de datos, demostrà que sols de nom ha existit la bescantada *unitat que tanta sangre nos cuesta*. Parantse à examinar lo regnat dels Reys Catòlichs, posà de manifest com cumpliren los castellans los pactes celebrats ab los alarbs, la recompensa que donaren a Colón y altri fets d'importància, trayentne la conseqüència que axò de l'*hidalguia* castellana, es una paraula més ab que s'adornan la gent del centre, però que no té realitat objectiva. Interrumpit diferents vegades pels aplausos de la concurrencia, posà terme a son parlament, invitant à la joventut a que's aplegui sota la bandera de l'*Unió Catalanista*.

En G. Ramón Salvadó lleixà à continuació sa patrò d'ícta poesia «*Sempre Avant*», y'l Secretari de l'Agrupació, en Antoni Renau, feu gala de las envejables condicions d'orador, fuetejant ab fermeza y gran acert als vividers de la política, causants del nostre endarreriment y de la falta de cultura que arrèu se nota. Biu qu'els bons fills de Tarragona s'han d'apartar de l'esmorthuit escalf de la protecció oficial, pera endressar las seves energies y ls seus passos vers la consecució del floreixement mercantil y industrial, base segura de l'engrandiment y de la llibertat de la nostra Terra. Xardorosos aplaudiments esmaltaren los principals paragrafs del seu discurs.

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana, que contrari a tota mesura opresora, a totas las represions pera extirpar lo catalanisme. Lo recurs de la farsa no faria més qu'aumentar los nostres proselits, aumentar l'odi en lo cor del poble contra un poder central cada dia més tirànic. Tots los remeys són ineficacis devant de la força avassalladora de las novas idees; però si algú de els pogués resultar contràpudent serien sens dubte las mesures apressadas pels governants espanyols.

Que no és lo govern central lo qui ja de combatre'l catalanisme, hi estem molt conformes, y tant ès aixis, qu'els catalanistas sempre havém considerat com enemicus naturals nostres als partits polítichs que han exercit fins avuy lo seu pontificat per obra y gracia d'aqueix poder central y per tolerància excessiva del poble que no s'havia inmiscuit en la cosa pública per la repulsió que l'inspirava. La lluylta del catalanisme ab los partits polítichs ha comensat fins à desapareixer del camp un dels dos combatents. Lo triomf no es pas dubtit; ja que al nostre costat hi tenim l'inmensa majoria del poble que creu que may la regeneració espanyola té d'anar del cente a la periferia, que no té en l'omnipotència absoluta dels quèfes de govern, sinó en quelcom més grans, en la virtutilitat de las nostres idees.

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana, que contrari a tota mesura opresora, a tots los nostres enemics, causants del nostre endarreriment y de la falta de cultura que arrèu se nota. Biu qu'els bons fills de Tarragona s'han d'apartar de l'esmorthuit escalf de la protecció oficial, pera endressar las seves energies y ls seus passos vers la consecució del floreixement mercantil y industrial, base segura de l'engrandiment y de la llibertat de la nostra Terra. Xardorosos aplaudiments esmaltaren los principals paragrafs del seu discurs.

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana, que contrari a tota mesura opresora, a tots los nostres enemics, causants del nostre endarreriment y de la falta de cultura que arrèu se nota. Biu qu'els bons fills de Tarragona s'han d'apartar de l'esmorthuit escalf de la protecció oficial, pera endressar las seves energies y ls seus passos vers la consecució del floreixement mercantil y industrial, base segura de l'engrandiment y de la llibertat de la nostra Terra. Xardorosos aplaudiments esmaltaren los principals paragrafs del seu discurs.

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana, que contrari a tota mesura opresora, a tots los nostres enemics, causants del nostre endarreriment y de la falta de cultura que arrèu se nota. Biu qu'els bons fills de Tarragona s'han d'apartar de l'esmorthuit escalf de la protecció oficial, pera endressar las seves energies y ls seus passos vers la consecució del floreixement mercantil y industrial, base segura de l'engrandiment y de la llibertat de la nostra Terra. Xardorosos aplaudiments esmaltaren los principals paragrafs del seu discurs.

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana, que contrari a tota mesura opresora, a tots los nostres enemics, causants del nostre endarreriment y de la falta de cultura que arrèu se nota. Biu qu'els bons fills de Tarragona s'han d'apartar de l'esmorthuit escalf de la protecció oficial, pera endressar las seves energies y ls seus passos vers la consecució del floreixement mercantil y industrial, base segura de l'engrandiment y de la llibertat de la nostra Terra. Xardorosos aplaudiments esmaltaren los principals paragrafs del seu discurs.

Per si'l Dr. Gibert, feu un acabat resum de las ideas exposadas en los diferts discursos y poesías, demandant à tots los joves reunits fermesa y constància en la propagació dels ideals autonòmistas, pera que cada hu puga portar la seva pedreta al monument de la causa catalana, que contrari a tota mesura opresora, a tots los nostres enemics, causants del nostre endarreriment y de la falta de cultura que arrèu se nota. Biu qu'els bons fills de Tarragona

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antisèptics, anti-catarrals y anti-asmàtics que's despenen mèntors van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARRS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Catalunya vindrà ab l'unió de tots los catalans, y la d'Espanya, vivint ab pau y germanor totes las regions que la componen, conservant cada una d'elles los drets que'ls hi pertocan y disponant de la llibertat necessaria pera viurer civilisadament.

Devant de la lluita á mort que sostinen, lo catalanisme no és pas duptós, que lo poble català ayu y más tard los de més pobles espanyols, á menys que vulguin desconeixir llurs propis interessos, farán causa comuna ab los autonomistas pera ensorrar d'una vegada'l caciquisme y los partits polítichs y ab la desaparició dels partits polítichs vindrà sens cap dunque la mort del centralisme y per lo tant lo triomf dels principis autonomistas.

JORDI DE MONTNEGRO.

Barcelona 29 de Janer 1902.

CRÒNICA REGIONALISTA

Ab gran satisfacció podem comunicar als nostres lectors que a la fi, y vencent tots los obstacles que s'hi posavan, s'ha constitutit en la ciutat de Vich, ab lo nom de «Catalunya Vella», una societat catalana destinada á engrossar lo nombre de las moltas que ardridament treballan pera regenerar y lliurar á nostra Pàtria dels joys ignominios que l'enveïx y esclavita.

La norma perque's regirà la novella entitat vigatana pera la consecució de las reivindicacions patrias, es la sintetizada en las memorables Bases de Manresa, y en las Assambleas de l'Unió Catalana.

Los senyors Subirana germàns han publicat un llibret d'unas 200 planas titulat «Los set diumenges de Sant Josep», seguits d'un tríduo y un exercici pera el dia 19 de cada mes.

Aquest llibret, imprès sobre bon paper, se vén al preu de dos rals en las llibreries catòlicas. N'és autor lo Reverend D. Gavetá Soler.

Ha començat á publicarse á Girona una revista quinzenal catalana titulada, *Vida*, y que s'ocuparà d'art y literatura. Lo primer número es bastant notable, contenint composicions de renombrats autors catalans. Li desitjèm una llarga y profitosa existencia.

L'èminent poeta, nostre amic don Angel Guimerà, ha presentat á l'empresa del teatre Romea de Barcelona, un drama en tres actes titulat «La Pàcadora», que serà estrenat probablement dintre d'aquest mes.

La Juventut Catalanista de Sabadell celebrarà una sessió pública de propaganda catalana en conmemoració del segon aniversari de sa inauguració oficial. L'acte tindrà lloc lo dia de la Candelera, á las quatre de la tarde, en lo saló d'actes d'aquell «Centre Català».

L'estada á Barcelona de l'Orfeó Pamplonès, ha servit pera extrener y fer patents los llossos de germanor entre Navarra y Catalunya y las aspiracions autonòmicas d'una y altra regió de l'Estat espanyol. L'única nota discordant varen donarla alguns individus de l'Associació de Coros d'en Clavé, al privar en lo Palau de Bellas Arts qu'alguns joves cantessin *Los Segadors* demanats pel públic, en quina feyna foren ajudats per la policia. Si ells no'ls cantan ni'ls saben, es perqué ayu aquella institució viu divorciada de l'espiritu del poble català però això no ha d'esser motiu pera que no vulguen que'ls cantin los demés. En cambis empassaren lo *Garnikako* per activa y per passiva, quina significació pels navarros es la mateixa que la de *Los Segadors* pels catalans. Però ¿que'n saben ells d'això? La qüestió devia ser demostrar que no eran catalanistas y donar gust á alguns que ja fa temps los fan ballar com volen.

—Dühens de Mallorca que Mossen Antoni Alcover publicarà aviat un nou volum de rendalles mallorquines qu'ha anat pacientment recullint en sas excursions per aquella hermosa illa.

—Don Ramón Masifern ha rebut del eminent literat alemany D. Joan Fastenrath la següent carta ab motiu de la publicació del seu darrer llibre.

«Colonia, 21 de Janer de 1902.—Senyor D. Ramón Masifern.—Molt senyor meu y de mon major apreci: L'hermosa llengua catalana m'encanta, sobre tot al llegir los mágichs y sonorosos versos de vosté.

Rebi vostè mas més expresivas gracies per son obsequi,

Es vostè'l Fray Luis de León català que canta y embelleix la vida idílica del camp.

Disposi vostè com vulga de son admirador y amic que l'aprecia de veras y Q. B. S. M. Joan Fastenrath.»

—Lo Jurat Calificador pera's Jochs Florals de Lleyda de l'any 1902 ha quedat nombrat en la següent forma: President, D. Joseph M. Roca; Vis-president, D. Frederich Renyé; Vocals, Don Manel Roger de Lluria y D. Valeri Segura y Boldú, y Secretari, D. Joan Berenguer. Diu *La Comarca de Lleyda*, que'l cartell de convocatoria surtirà per tot lo present més.

Mossen Tomás de A. Rigualt y Soler, ha fundat una Casa de Caritat en lo poble de Bonastre, del qual fou Rector, cedint al mateix temps á dita Casa la

propietat literaria de las obras de la Biblioteca «Lo Català Devot» de la que es autor.

Deu beniesca la seva bona obra y fas sa que sian moltas las personas caritativas que l'ajudin, com demanda y desitja, ab los donatius, pera durla á bon terme.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 2 de Febrer.—La Purificació de la Mare de Déu ó Candelera y Sts. Cornelius y Apolinari mr.—Dilluns, 3.—Sts. Oscar b., Blas b., y mr. y'l beat Nicolau de Longobardi.—Dimarts, 4.—Sts. Andreu Corsino b., Aventi, Isidor m., Gilbert y Joseph de Leonisa cap.—Dimecres, 5.—Sts. Avit y Alvi bs., y Agueda vg. y mr.—Dijous, 6.—Sts. Silvia y Aymand bs., Sadurní mr., Revocata y Dorothea vgs. y mrs. y'l sant Miseri de Cervera.—Divendres, 7.—Sts. Nicart m., Teodor mr., Romualt ab., Ricart r. y Julianeta vda.—Dissabte, 8.—Sts. Joan de la Mata fdr. y Honorat y Juvenç b.

Quaranta horas: continúan á l'Iglesia de Religiosas Descalsas y començaran divendres á l'Iglesia Parroquial de Sant Francesc.

NOVAS

Seguint la bona costüm establecta des de primer d'any, l'Ajuntament vé celebrant las sessions de primera convocatòria lo dimecres. Així succeix aquesta setmana, despatxantse tots los assumptos ordinaris y tornant á la comissió de consúms lo dictamen qu'aquesta havia presentat proposant que s'esperés lo dictamen del Consell d'Estat pera saber á què atendrers en la qüestió de la rebaixa del dret de consúms.

Demanaren l'urgència de resoldre aquest assumpte los Srs. Ixart, Sabater, Cañellas y nostre amic Sr. Rossell, tota vegada que ja que podia afavorirse en alguna cosa á la classe treballadora, quina vida es fà difícil en nostra ciutat, per l'alt preu de tots los queviures, convenia no perder temps y ferse la rebaixa.

A proposta de la comissió d'Higiene, l'Alcalde ha citat á son despatx als secretaris de totes las germandats benèfiques hi ha establertas á Tarragona, á fi de que facilitin unas llistas dels individus que les forman.

Sembra que'ls consultoris municipals donavan lloc á molts abusos y en l'actualitat s'estan fent unas llistas de veïns veritablement necessitäts que són los que tindrán dret á l'assistència médica gratuita y d'aquestas llistas deuen ésser exclòs los qui ja estiguin inscrits com á socis d'alguna de las germandats.

Ha prèst possessió del càrrec de Professor de Pedagogia en l'Institut General y Tècnic de Tarragona D. Rosendo Brull y Trilla, que desempenyava la mateixa càtedra á Terol.

Lo divendres al matí siguieren sorpresos los veïns de Tarragona ab lo bonich espectacle que presentava la ciutat, cùberta ab abundosa capa de neu.

Com aquí pocas vegades neva, fou molta la gent que surtí al camp á disfrutar del bonich panorama.

De haver sigut més abundantosa la nevada, hauria afavorit als sembrats que tant necessities estan d'aigua, després del temps que no ha plougit.

Ab motiu de l'ingrés en caixa dels mosos de l'actual reemplàs, s'ha vist aquells días nostre ciutat molt concorreguda de forasters.

Per cert qu'aquest any ha cridat l'atenció lo lluny que són destinats los quintos catalans, puig molts d'aquesta província han d'incorporarose y regiments qu'estan de guarnició á Galicia, Burgos y Madrid.

Rés, que deuen volgut que quan tornin á casa hagin après de parlar en castellà.

Ab lo número d'avuy acompañem un prospecte del conegut apotecari de Barcelona Dr. Callol, referent á l'Elixir de sa invenció, quina lectura recomaném eficacament á nostres lectors per ser d'interès á totes aquelles persones que patieyen de neurastenia, anemia, falta de appetit y debilitat general.

Ahir començaren á la vila de Roquetas las festas populars ab motiu de l'acabament del campanar de l'Iglesia, de la colocació de las campanas y del reloget. Aquest ha sigut montat per l'acreditat reloget tarragoni, ayu estableert á Barcelona, D. Joseph Besses.

Avuy passarán revista en questa ciutat los individus del somatent del districte.

Algunes veïns de la part alta de la població ns han donat las gracias pel sol que publicarem en nostre darrer número, sobre l'haverse retirat d'aquell mercat los venedors de viram.

Com en cap periòdic de la localitat

heim vist que las justas reclamacions d'aquells veïns hagin sigut ateses, esperem que per l'Alcaldia disporà lo convenient pera que's compleixi lo que técordat l'Ajuntament respecte d'aquest particular.

Y consti que no'n guia altre interès que'l de que totas las parts de la població, gaudeixin dels mitjans beneficis, sense preferències de cap classe, que sempre resultan odiosas quan no injustas.

Se troben exposadas á l'entrada de cá la Ciutat, pel terme de quinze dies, las llistas de jurats, pero que tots los veïns, encara que no tingan capacitat pera serne, puguen exercir lo dret de formular devant del Jutjat municipal las reclamacions oportunas, sobre la inclusió ó exclusió en las esmentadas llistas.

Camisas y corbatas alta novetat. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 24.

Definitivament han quedat instaladas en questa ciutat las oficines de Monis publichs, baix la quesatura del distingut enginyer, nostre paisà D. Joan Oliva.

Segons nos comunica la Secretaria del Centre Industrial, lo Ministre d'Hisenda no ha resolt encara l'expedient de la rebaja de la contribució industrial y de comers d'aquesta ciutat.

També hem vist en un periòdic de Barcelona d'abans d'ahir, qu'el Consell d'Estat, ha informat favorablement la petició del Centre Industrial.

Si aquesta darrera notícia resulta certa, no fòra difícil que á la fi's conseguis qu'el Gobern central atengués las justas reclamacions dels nostres industrials, que prou ho necessitan.

Ha sigut nomenat soci corresponsal de la Societat Arqueològica de Palma de Mallorca nostre estimat amic y company D. Agustí M. Gibert.

Lo felicitèm per tant senyalada distinció.

La comissió organitzadora del lliure cultiu del tabac, ha repartit profusamente la següent crida als propietaris y pagesos de Monblanch y sa comarca, redactada en la nostra llengua.

Diu aixís:

«Se'ls convoca á que acudeixin al gran mitin que la «Societat defensora del cultiu del tabac» establerta á Vilanova y Geltrú, donarà en aquesta vila, á las onze del matí del vinent diumenge, 2 de Febrer, en l'espaiós local de la Fàbrica, per la propaganda de l'idea que ab tanta energia ve aquella perseguint.

A les deu del matí arribaràn los comissionats qu'han de prendre part en lo mitin, per lo que se os prega baixeu á la estació á l'objecte de férlos hi un entusiasta recibiment.

Poble de Montblanch: Lo cultiu del tabac portarà grans beneficis á tots los espanyols, però es necessari pera obtenirlo juntar forças ja qu'el govern s'oposa á donarlo pels beneficis que tal prohibició porta á quatre polítichs, per lo que es precis acudir als actes que s'anuncian per donarhi l'importància que's mereixen.

Montblanch, 30 Janer de 1902.

La Direcció general dels Registres y del Notariat convoca á oposicions pera proveir las notarías vacants en aquest Colegi radicadas á Barcelona, per defunció de D. Ferran Gasset; Vich, per jubilació de D. Hermenild Pedrals; La Bisbal, Olot, Arenys de Mar, Mataró, Seròs y Mont-roig.

Los aspirants hauran de presentar las seves sollicituds documentades á la Junta Directiva d'aquest Colegi Notarial abins del dia 14 del més entrant.

En ditas instàncies deuress expressar taxativament la notaria ó notarías que se solicitin y l'ordre de preferència en son cas, y manifestar-se ademés per part dels que pretenguin la de Vich, que's comprometen a satisfer á dit notari jubilat la pensió vitalícia de 600 pessetas anyals, pagades per mensualitats ven-sudas.

Lo mobiment mercantil ha estat bastante regular la passada setmana, ab gran contentament dels pobres treballadors tant necessitäts de jornals en una època com l'actual en que's re ureix una bona alimentació.

Los principals articles d'exportació han sigut olis y vins, encara que la sortida d'aquests últims està bastant encalmada. En articles d'importació s'han descarregat dogas, carbó y pesca salada.

En la Junta general que celebrarà l'diembre passat l'Ateneu d'aquesta ciutat, s'elegí la nova Junta de Gobern, que ha quedat constituida en la següent forma:

D. Baldomero Baró, president; Don Antoni Tarragó, vis-president; D. Pere Gual, tesorier; D. Antoni Tarragó, secretari; D. Lluís Clavell, vis-secretari; D. Ramón Cavallé, comptador; D. Joseph Ravell, bibliotecari; D. Francesc Peres.

Obran per inhalació dels agents antisèptics, anti-catarrals y anti-asmàtics que's despenen mèntors van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARRS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

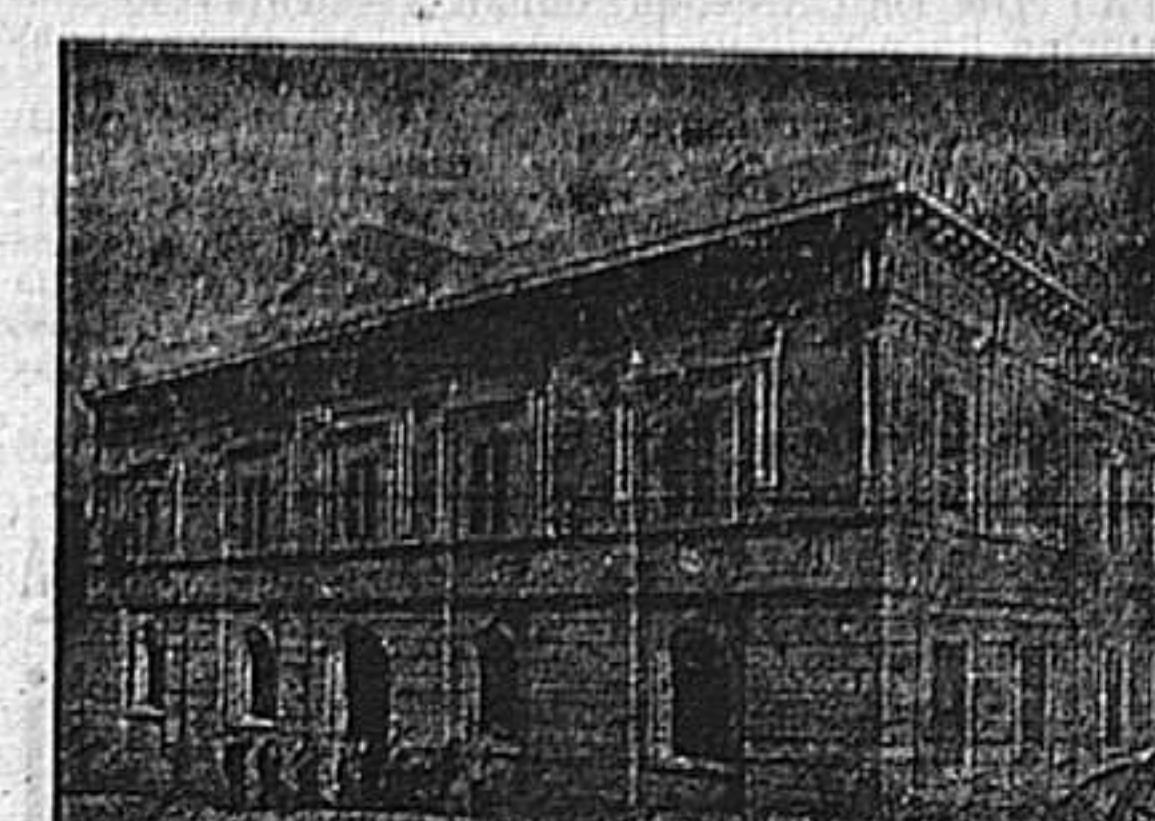
Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los débilitats. De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, *Passig de Gracia*, 4, Barcelona.

Colegi provincial TARRAGONA

Moragas, D. Joan Serra, D. Sebastià Pàmies, D. Antoni Aymat, D. Pere Granada, D. Joseph Vazquez, D. Joseph Iborra, D. Lluís Sans y D. Joseph M. Rovira, vocals.

Segons notícias rebudes de diferents pobles, la nevada d'aquests darrers dies ha sigut general en las comarcas del Camp de Tarragona, Baix Panadés, Priorat y Conca de Barberà, essent per aquesta causa que'l fret ha sigut intensíssim.

Segueix fent de las sevàs lo dengue, sent en gran nombre's malats que hi ha, no sols á Tarragona, sinó á tota la província. Las morts han augmentat, per més que fins ara la major part han sigut personnes xacrosas ó de molta edat.

De tots modos es deositjar que l'estat sanitari millori.

La comissió nomenada pel Centre Industrial pera obtén mellores materials en l'alumbrat per gás y electricitat, nos envia pera que la fèm pública una còpia de la proposició que ha presentat al «Gasòmetre Tarragonense», y quins extréms són los següents:

1.º Demanar qu'el preu del gás, inclòs lo recàrrec del 10 per 100, no excedeixi de 20 céntims per metre cúbich.

2.º Que'l llums d'escaletas paguin 2'50 pessetas cada mes.

3.º Que'l preu del carbó cock no excedeixi de 2 pessetas lo quintal.

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyents se presenten per aquests cassos, vaig ensenyar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en el primer frasco y molt pròmpte la curació completa.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de les viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expón altre del mateix nom.

Maquinaria agrícola, industrial y vinícola

Comptet assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de pàlpitant casar de Barcelona, Srs. Ignaci Sanlúcar y C.^a, constructors d'aràdas y bogits per fonda llauradàs y demés màquines agrícoles

LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS

JOSEPH RIOLA

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despatxen tota classe de vins y licores de les més acreditades marcas á preus molt econòmics.

Se serveix á domicili.

La confianza

SASTRERIA DE EMILI PUJOL

9, Unió, 9

TARRAGONA

BELLOTGERIA

DE

F. RIGAU

Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Grau assortit de rellotges de tota classe y preus. Taller de compostures.

La Menorquina

PASTELERIA Y CONFITERIA

DE

Ramón Montserrat

Major, 32, cantonada al del Abad
Tarragona

Aquest establiment ofereix al públic a més de tot lo relacionat ab la classe la especialitat en guirlasses del Pilar y Belgas.—Cafès torrats diàriament.—Xerez y Xampany de totas marcas.

Se serveixen bodes y bateigs

Gran fàbrica de braguers

24, Unió, 24

Hernadios (TRENCATS)

Aquest establiment compta ab los avanços mes moderns y pràctics, que la ciència requereix per a la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular. Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les frenquidures.

Grans existències en bragueteries de goma per la curació radical de les trencadures congènites y adquirides de l'infància, y tot lo concernent a Cirurgia y à Ortopèdia.

Casa recomenada per tots los senyors mejes que dan tingut ocasió de conéixerla, tan per los gèneros de son catàleg com per los preus redunits.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

BOTIGA DE VARIS GENEROS

DE

J. GÜELL

39, Major, 39.—TARRAGONA

Capas de 3 á 15 duros
Gran existència en capas de classe superior a elegantes y variadas gires á preus de fàbrica.

Ademés hi ha un complet assortit de gèneros pera senyors y senyors, propis de la present estació.

Camiseria, sastrieria y gèneros de punt. Mundos, paraguas y cotilles.

Llensols de còtò, de 8 pams ample per 13 y 1/2 de llarg, á 10 rals un.

Tancat los dies de festa

39, Major, 39.—TARRAGONA

Emulsió Nadal

ES LA MILLOR

fosfats y hipofosfats de calç y de sosa. Aprobada y recomendada pel Colegi Medicinal Oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia à l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrotillat fisich; augmenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'trencar las dens; d'efectes positius en les embragues y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la més agradable ('s conserva sempre.)

Cura los catarros, bronquitis, tisis, espirulles, hifatisme, raquitisme, debilitat, poe re, reumatisme, diabetes etz., etz.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no recepten, despàtxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmacis.

Deposit: Dr. Andreu L. Gaza Barcelona G. García, Martín y C.^a, y Fernandez, 4, Madrid y en totas las capitals y poblacions importants. M. Nadal, Tarragona.

BANY'S MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera las persones que sufren DOLOR, REUMATISMOS INFILTRATORIS, així com herpetisme y erupcions, se preparan uns bany's compostos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelents resultats, conforme ho acreditan lo sens nombre de personas que tots los anys se curan.

Fa més de 50 anys que està obert l'establiment, baix la direcció sempre de sos mateixos amos y pietaris SENSORS SARD, GERMANYS, èndemps dits bany's compostos, pels materials els senyors mestres d'aquesta capital y de fora, lo qual creiem es garanteix suficient per la persona que tingan de visitarlos, ab la seguritat que obtindran un prompte alivio en les dolencias.

BANY'S DE RECREU EN BANYERAS PICAS DE MARRE.

Carrer de Mar, 30 y Lleó 48.—TARRAGONA

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PREU 15 PESSETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÀ CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Especialitat en tota mena de treballs de luxe

Tarjes de totas classes

Tarragona Comte de Rius, 9

Especialitat en el saboros pastel ESPOA-RÍS

SOCIETAT GIMNASTICA

higiènica y hidroteràpica nocturna (9 á 12 nit)

DIRIGIDA PER LO PROFESSOR TITULAR TOMÀS MARTÍ Y FILL, EN SON GRAN ESTABLIMENT, RAMBLA DE SANT JOAN, 38, ENTRADA PER LA FATXA LATERAL Ó PER LO CARRER D'ADRIÀ

Títol de soci ..... 5 ptas.

Per un any ..... 15 »

Quòtas que ls Srs. Socis podrán satisfer lo dia del seu ingrés ó durant los quatre primers mesos a raló de cinch pesetas.

En iguals condicions s'admeten abonats anuals á 25 pessetes poguen disfrutar del gimnassi desde las vuit del matí a darrera hora de la nit; excepció de la classe especial y reservada al sexe femení.

Edat mínima 20 anys.

Foto: FLORESTILLA de la millor marca TARRAGONA

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complert assortit de medicació pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aguas minero-medicinales

TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

SEBASTA CARDONA

Trobaran los aficionats á la fotografia un assortit complert de cambras, trespeus, cubetas, prempses escorredoras, dispositius d'atzaga, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinias, paper eitra Lumière, paper bromurat il·lort, plaques porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscòpous y vistes estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Disposició del paper brillant Gelatina citrat de plata y aluminiu marca "Tamburau".

9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

9 per 12 ab 6 » 45 »

9 per 12 ab 12 » 100 »

6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

9 per 18 » 110 »

9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

9 per 12 ab 6 » 45 »

9 per 12 ab 12 » 100 »

6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

9 per 18 » 110 »

9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

9 per 12 ab 6 » 45 »

9 per 12 ab 12 » 100 »

6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

9 per 18 » 110 »

9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

9 per 12 ab 6 » 45 »

9 per 12 ab 12 » 100 »

6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

9 per 18 » 110 »

9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

9 per 12 ab 6 » 45 »

9 per 12 ab 12 » 100 »

6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

9 per 18 » 110 »

9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

9 per 12 ab 6 » 45 »

9 per 12 ab 12 » 100 »

6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

9 per 18 » 1